

FORTIDSMINNEFORENINGEN

VESTFOLD AVDELING

Post: Farmannsveien 30, 3100 Tønsberg / bank: 2480 30 21690

Larvik kommune,
plan og byggesak,
postboks 295,
3251 Larvik

Tønsberg 17.08.06

Tilsvaret til innkomne kommentarer fra Frode Olsen m.fl. vedr Fortidsminneforeningens klage på vedtak om rammetillatelse for riving og gjenoppføring av bolig med sidefløy samt oppføring av garasje med leilighet på loft Rekkeviksgate 9 - 1006/37 - Dispensasjon fra planformål spesialområde bevaring

Fortidsminneforeningen har mottatt kommentarer til vår klage på vedtak om rivning av Rekkeviksgt 9 på Østre Halsen i Larvik. Da kommentarene i noen grad gir våre uttalelser og vurderinger et nytt meningsinnhold, finner vi det nødvendig å gi et tilsvaret. Kommentarene kan være egnet til å skape forvirring om hva Fortidsminneforeningen faktisk har skrevet og ment i denne saken. Vi ber om et dette tilsvaret følger saken. Vi vedlegger også avgjørelse fra Miljøverndepartementet av 11. oktober 1988.

Om bygningens alder:

Vi antar i vår klage at bygningen kan skrive seg fra ca 1825 og beskriver særtrekk ved huset som typiske for 1820 – 30 årene. Vedr. bygningens alder referer tiltakshaver til Tjølling bygdebok som beskriver beboelse fra 1840 og tiltakshaver mener derfor at vår aldersangivelse er en feilinformasjon. Til det vil vi bemerke at bygdebøker generelt ikke er gode kilder på bygningshistorie, da slike forhold normalt ikke vektlegges og undersøkes tilstrekkelig av bygdebokforfattere. Holdbare kilder til konkret angivelse av byggeår er bygningsarkeologisk undersøkelse, branntakster og kart. Bygdeboken forteller ikke mer enn at forfatteren har kildebelegg for å konstatere beboelse i 1840. I dette tilfellet samsvarer imidlertid bygdebokens opplysninger med vår vurdering, da huset i så fall må være bygget før 1840 – altså i slutten av 1830-årene eller tidligere. Dvs maksimalt 14 år etter vår antagelse.

Om kledning og vinduer:

Tiltakshaver refererer til at Fortidsminneforeningen mener bygningskroppen ble omkledd i første halvdel av 1900-tallet og vinduene i annet kvartal (en antagelse som også gjøres i kulturminneanalysen for Larvik), samt at vinduene på hovedfasaden er utvidet sideveis og at de andre fasadenes vinduer har opprinnelig format. Tiltakshaver påpeker at panelet ble byttet og vindusplasseringen konfigurert i 1969.

Fortidsminneforeningen vil bemerke at vår vurdering er basert på hva som var rådende mote vedr. panel og vinduer i angjeldende tidsrom, noe vi angir med en romslighet som ikke burde utelukke tiltakshavers opplysning. Tiltakshavers opplysning viser at man her valgte gammeldagse løsninger i 1969. I 1969 ville svært mange huseiere valgt andre panel og vindusløsninger. Tiltakshavers opplysning er interessant, men endrer ikke det vesentlige i vår konklusjon.

Vi fremfører ikke i teksten spesielle meninger om annen etasjes vinduer slik, tiltakshaver hevder vi gjør, men vi hevder at de andre fasadenes (ikke hovedfasadens) vinduer kan tilsvare

FORTIDSMINNEFORENINGEN

VESTFOLD AVDELING

Post: Farmannsveien 30, 3100 Tønsberg / bank: 2480 30 21690

det originale vindusformatet. Om sporene etter eldre vinduene som tiltakshaver hevder ble avdekket, var en tanke smalere, er i denne sammenhengen helt uvesentlig. Det formatet tiltakshaver refererer til kan synes å være noe smalere og høyere tofagsvinduer, muligens med tre glass i hver ramme (tiltakshavers opplysninger er her så lite konkrete at de ikke kan tillegges stor forklaringsverdi). Da huset er bygget før 1850, er det likevel ikke usannsynlig at det i så fall kan være snakk om annen generasjonsvinduer som har erstattet eldre smårutetede vinduer mer i tråd med formatet vi refererer til. Formatet vi referer til hører normalt hjemme på denne typen småhus før ca 1860-70 og ble deretter ofte (av og til bare på hovedfasaden) skiftet til smalere og høyere type med tre ruter i hver ramme). Tiltakshavers opplysninger er ikke omfattende nok til å slutte bygningshistorien så detaljert.

Vedr.hovedfasadens vindusendringer konstaterer vi bare at vindusformatet er utvidet sideveis, og det bekreftes av tiltakshaver som opplyser at det var spor etter 5 smalere vinduer. Vi har ikke tatt stilling til hvor mange vinduer langfasaden hadde, men ville dersom vi ikke hadde fått tiltakshavers opplysning, gått ut fra at det opprinnelige antall ville vært 4 vinduer. Vår tekst må for all del ikke forstås som om vi har gått ut fra kun to opprinnelige vinduer som vi mistenker tiltakshaver å tillegge oss. Det er på dette punktet heller ingen vesentlig uenighet mellom Fortidsminneforeningen og tiltakshaver.

Om kjøkkendør, hovedinngang i gavl og bygningstype

Tiltakshaver hevder vår klassifisering av huset er feil, da kjøkkendøren ble satt inn i 1968. Til det vil vi bemerke at kjernepunktet i vår vurdering ikke er kjøkkendøren, men hoveddørens plassering i gavlen. Vi viser i den forbindelse til vårt vedlegg til klagesaken om Nedre Tverrgate 2 om sideordnede hovedinnganger. Plassering av hovedinngangen i gavlveggen er et fenomen som kjennetegner en bygningstype som ikke er av de vanligste. Forekomster i Larvik finnes bl.a. i Steinane området og Langestrand. Samt for eksempel Reinemo gård. I den sammenhengen er det uvesentlig om det finnes en kjøkkeninngang eller ikke. Vi vil imidlertid fremdeles anta at det bør ha vært en eldre gjensperret kjøkkeninngang på baksiden. Det har imidlertid ingen betydning for klassifiseringen av bygningen som bygning med hovedinngang i gavlfasaden.

Tiltakshaver legger vekt på at vi refererer til vindu og dør fra ca 1900 plassert på sidebygningen. At disse er gjenbrukt fra et annet hus i nyere tid, spiller ingen rolle. Vi har ikke tillagt disse to bygningselementene noen vekt i vår vurdering. Vi refererer til at de er der.

Om ”beskjeden” kinavipp

Tiltakshaver mener Kinavippen er beskjeden og impliserer at den dermed har mindre verdi. Vi vil bemerke at den har en helt normal utførelse for denne typen bygning og at den like fullt er et karakteristisk trekk ved bygningskroppen som ble benyttet en del i 1820 og 30-årene. Vi kunne for den saks skyld skrevet opp til rundt 1850. Kinavippen på Rekkeviksgate 9 er like fullt et verdifullt og bevaringsverdig trekk ved huset som knytter opp til en interessant tidsbegrenset tradisjon i bl.a.Larvik.

Om vår vurdering av bygningens tekniske tilstand

Vi bestrider ikke takstmannens beskrivelse av bygningens tilstand. Tvert imot har vi basert oss på tilstandsrapporten og viser til at ingen av de omtalte skader og tilkortkommenheter er

FORTIDSMINNEFORENINGEN

VESTFOLD AVDELING

Post: Farmannsveien 30, 3100 Tønsberg / bank: 2480 30 21690

av en slik art at de går inn under begrepet totalskade som gir grunn til rivning. En økonomisk vurdering av hvor stor eller liten gevinsten vil være for eier ved restaurering eller rivning og nybygging, kan ikke sette reguleringsplanen ut av spill og underkjenne kommunestyrets reguleringsmyndighet, slik takstmann H.C.Jensen synes å hevde i sitt brev av 11 juli 2006.

Om vernekriterier og reguleringsplan

Vi vil også påpeke at det ikke er relevant å klassifisere bygningen som kun av miljøverdi slik det gjøres av Frode Olsen i hans tilsvarende. Om en bygning er regulert til bevaring på grunnlag av miljøverdi eller autentisitet, går ut på ett i forhold til planens formål. Planens formål er bevaring og angjeldende bygning er avmerket som bevaringsregulert i likhet med andre eiendommer innenfor planen. Vi viser til prinsippavgjørelse fra Miljøverndepartementet av 11. oktober 1988 (vedlagt). Vi vil ikke her gå langt inn i en debatt om kriterier for vern, men bare påpeke at autentisitet bare er et av mange kriterier som benyttes ved vernetiltak. Hvilke kriterier som vektlegges vil være en konkret vurdering i hvert tilfelle. I dette tilfelle har bl.a. miljøverdien blitt tillagt stor vekt. Da er bygningskroppen like fullt underlagt reguleringsplanens krav om bevaring og hverken tiltakshaver eller takstmann kan påvise feil og mangler som innebærer totalskade med rivning som eneste utvei.

Det refereres til tidligere uttalelser fra Vestfold fylkeskommune vedr. rivesaker i samme område. Fortidsminneforeningen er på det rene med at det både på kommunalt og fylkeskommunalt hold til tider har vært hva vi oppfatter som en lemfeldig praksis rundt dispensasjoner i bevaringsområder. Videre vil vi peke på at det ikke er lagt frem noe faktagrunnlag for beslutningsgrunnlaget i de omtalte sakene. Slikt sett er det ikke noe grunnlag for en sammenligning med denne saken. Uansett vil vi peke på at overordnede myndigheter gjennom flere år har påpekt behovet for å stramme inn kommunenes dispensasjonspraksis i reguleringsaker. Vi mener det foreliggende vedtaket i Planutvalget er en sak som rammes av dette kravet om innstramming. Saken om rivning av Rekkeviksgate 9 hører etter vår oppfatning hjemme i Larvik kommunestyre som omreguleringssak.

Vi tar tiltakshavers opplysninger til etterretning som en ytterligere presisering av mange forhold det ikke hersker særlig uenighet om. Vi mener også å ha ryddet av veien klare misforståelser. Tiltakshavers opplysninger endrer ikke det vesentlige punktet, nemlig at husets nåværende ytre ikke var til hinder for at bygningen 14 år etter at det nåværende ytre var etablert, ble funnet bevaringsverdig nok til å inngå i bevaringsplanen for Østre Halsen. Vernevurderingen fra 1983 står følgelig fremdeles ved lag og kan bare endres gjennom omregulering av Larviks kommunestyre

Sign.
Dyveke Bast
Leder

Ragnar Kristensen
styremedlem

Kopi: Vestfold Fylkeskommune